

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoCsp/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720201567
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3720201567.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobkyne X. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/X, XXX XX A., proti žalovanému G. Q. D., D., so sídlom G. XX, XXX XX J., W.: XX XXX XXX, právne zastúpenému S. T. I. S. Q., D., so sídlom T. XX, XXX XX J., W.: XX XXX XXX, o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru a o vydanie bezdôvodného obohatenia, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 6. apríla 2021, č. k. 5Csp/20/2020-148 takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 6. apríla 2021 č. k. 5Csp/20/2020-148 **z r u š u j e** a konanie **z a s t a v u j e**.

Žalovaný **m á** voči žalobkyni **n á r o k** na náhradu trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2013 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná v celom rozsahu, ďalej učenia, že zmluvné podmienky Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2013 sú neprijateľné. Alternatívne sa žalobkyňa domáhala určenia, že úver vyplývajúci zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2013 sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, že ustanovenia o zmluvnej pokute uvedené v čl. 8 bod 8.1 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2013 sú neplatné, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2013 je neplatná, že Dohoda o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2013 je neplatná a že Rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2013 je neplatná. Žalobkyňa uviedla, že touto žalobou sa domáha určenia neplatnosti úverovej zmluvy a jej bezpoplatkovosti a bezúročnosti v zmysle toho, že žalovanému bude zamedzené využívanie tejto úverovej zmluvy v rozhodcovskom konaní a využitia rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu k vykonávaniu exekúcie proti žalobkyni. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1 veta prvá, ods. 5, § 53a ods. 1, § 54 ods. 1, § 488, § 489, § 657 ods. 1 Obč. zák., § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z., § 1 ods. 2, § 2 ods. 1 písm. a), b), d), § 11 ods. 1 písm. a), b) zák. č. 129/2010 Z. z., § 137, § 230, § 255 a § 262 ods. 1 CSP. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobkyňa ako dlžníčka a žalovaný ako veriteľ uzatvorili dňa 26.06.2013 Zmluvu o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX, ktorou vznikol medzi zmluvnými stranami právny vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej podľa ustanovenia § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov. Dňa 26.06.2013 žalobkyňa so žalovaným uzatvorila tiež Rozhodcovskú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Z obsahu

Rozhodcovského rozsudku zo dňa 28.07.2016, sp. zn. XXX/XX/XX, ktorý vydal Stály arbitrážny súd, zriadený Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o. (ďalej len „Rozhodcovský rozsudok“), mal súd prvej inštancie za dokázané, že predmetným Rozhodcovským rozsudkom bola žalobkyňa zaviazaná k povinnosti uhradiť žalovanému sumu 1.754,99 eur spolu s príslušenstvom, a to titulom uzatvorenej Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.03.2013. Z odôvodnenia Rozhodcovského rozsudku zistil, že rozhodcovská zmluva nebola vyhodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka, nakoľko neuvádza spotrebiteľa do omylu, je jasne formulovaná na samostatnej listine a nenúti spotrebiteľa riešiť predmetný spor výlučne v rozhodcovskom konaní. Ďalej súd zistil, že žalobkyňa bola vyzvaná na podanie žalobnej odpovede k žalobe a jej prílohám, a to v lehote 30 dní od doručenia výzvy s poučením. Žalobkyňa zásielku s výzvou prevzala a v lehote na podanie žalobnej odpovede sa nevyjadrila. Z vykonaného dokazovania vyvodil, že podpísaný návrh na uzatvorenie zmluvy spolu s oznámením o schválení úveru a všeobecnými zmluvnými podmienkami, ktoré tvorili súčasť zmluvy, spolu obsahovali všetky zákonné náležitosti podľa § 9 zákona č. 129/2010 Z.z.. Zmluva o revolvingovom úvere bola Rozhodcovským súdom vyhodnotená ako platná, obsahujúca všetky zákonné obsahové náležitosti, pričom bolo tiež vyhodnotené, že v zmluve stanovená odplata, definovaná ako RPMN podstatne neprevýšila pri úvere odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch s prihliadnutím na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Upovedomením o začatí exekúcie zo dňa 10.07.2019, sp. zn. 171 EX XXX/XX-X vydaným I. R. E. ako poverenou súdnou exekútkou, bola žalobkyňa upovedomená, že na základe vykonateľného exekučného titulu, a to rozhodcovského rozsudku č.k. XXX/XX/XX, ktorý vydal Slovenský arbitrážny súd dňa 28.07.2016 a v zmysle poverenia na vykonanie exekúcie č. XXXX/XXXXXX zo dňa 09.07.2019, ktoré vydal Okresný súd Banská Bystrica, sa začala exekúcia v prospech oprávneného G. Q. D., D. a v neprospech povinnej (žalobkyne -pozn. súdu) na vymoženie celkovej sumy vo výške 3.652,93 eur. Zároveň bola žalobkyňa v právnom postavení povinnej poučená o možnosti podať u súdneho exekútora povereného vykonaním exekúcie do 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie návrh na zastavenie exekúcie. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 12.03.2020, č.k. 42Ek/452/2018 rozhodol súd o návrhu povinnej (žalobkyne -pozn. súdu) na zastavenie exekúcie tak, že tento návrh zamietol. Z odôvodnenia predmetného uznesenia zistil, že exekučný súd preskúmal návrh povinnej (žalobkyne) na zatavenie exekúcie v zmysle ustanovení Exekučného poriadku v platnom znení a plne sa stotožnil s vyjadrením oprávneného (žalovaného- pozn. súdu) v tom zmysle, že povinná nepreukázala dôvod na zastavenie exekúcie. V rámci exekučného konania možno preskúmať okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu, nie okolnosti, ktoré existovali pred jeho vznikom, spočívajúce napr. v podobe riešenia otázky týkajúcej sa záväzkového vzťahu, zmluvných podmienok a podobne. Exekučný súd v zmysle § 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku preskúmal exekučný titul v tom zmysle, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa náležitosti podľa osobitných predpisov, rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore bolo vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory a či mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory a či rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore bolo vydané stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské rozhodcovské spory, či rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Súd už pri posudzovaní návrhu na vykonanie exekúcie nevzhliadal dôvod na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie a mal preukázané, že mu bolo predložené vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu, ktoré spĺňalo vyššie uvedené náležitosti. Ďalej konštatoval, že má za to, že rozhodcovská zmluva bola platne dojednaná a neobsahuje žiadnu neprijateľnú podmienku. Rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXXXX nebola nikdy podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere a je samostatným právnym úkonom, ktorého uzavretie je možnosťou a nie povinnosťou. Z rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 14.11.2019, sp.zn. 4Csr/1/2019 -34 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (omylom uvedené v Považskej Bystrici) zo dňa 30.04.2020, sp.zn. 17CoSr/1/2020-74 právoplatného a vykonateľného dňa 21.05.2020 súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 12.08.2019 domáhala voči žalovanému - spoločnosti G. Q. D., D. zrušenia rozhodcovského rozsudku Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o. zo dňa 07.11.2016, sp.zn. XXX/XX/XX, pričom súd rozhodol tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorý rozsudok súdu prvej inštancie bol potvrdený aj odvolacím súdom. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie súd zistil, že v danom prípade bol rozhodcovský rozsudok podkladom

na začatie tzv. novej exekúcie, keď na vykonanie exekúcie bola Okresným súdom Banská Bystrica poverená dňa 09.07.2019 súdna exekútorka I.. R. E.. Žalobkyňa tak nemohla podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku v exekúcii, nakoľko osobitný predpis -Exekučný poriadok v znení účinnom od 01.04.2017 podanie tejto žaloby nepredpokladá. Rozhodcovský rozsudok bol ako exekučný titul preskúmaný pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie Okresným súdom Banská Bystrica. V prípade, ak by rozhodcovský rozsudok nespĺňal náležitosti exekučného titulu, tak ako tvrdí žalobkyňa, poverenie a vykonanie exekúcie by nebolo vydané. Vzhľadom na zmeškanie zákonom stanovenej lehoty, v ktorej sa žalobkyňa ako spotrebiteľ mohla domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku vydaného podľa zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, súd žalobu zamietol bez toho, aby sa zaoberal žalobkyňou tvrdenými skutočnosťami. Keďže žalovaný vzniesol v rámci svojej procesnej obrany námietku prekážky právoplatne rozhodnutej veci, súd prvej inštancie sa s touto námietkou musel náležitým spôsobom vysporiadať vo svojom rozhodnutí v merite veci. Konštatoval, že rozhodcovský rozsudok ukladajúci povinnosť niečo plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy môže predstavovať prekážku veci rozsúdenej pre občianske súdne konanie, v ktorom sa žalobca domáha určenia, že spotrebiteľská zmluva je neplatná. Tento právny záver je ale opodstatnený len vtedy, ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Iba platná rozhodcovská doložka alebo rozhodcovská zmluva totiž zakladá oprávnenie rozhodcovského súdu prejednať a rozhodnúť spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Oprávnenie (exekučného) súdu skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej doložky, nevedie k posudzovaniu vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu, súvisí však s potrebou vyriešiť otázku, či a aké právne účinky má vydaný rozhodcovský rozsudok. Pri posudzovaní, či v občianskom súdnom konaní predložený rozhodcovský rozsudok má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky, ako právoplatný rozsudok súdu (pozri § 35 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní), môže súd pristúpiť k riešeniu otázky platnosti rozhodcovskej doložky alebo zmluvy nielen v exekučnom konaní (napríklad v súvislosti s posudzovaním, či rozhodcovský rozsudok je alebo nie je vykonateľný exekučný titul), ale aj v iných konaniach (napríklad pri riešení otázky, či vydaný rozhodcovský rozsudok zakladá pre občianske súdne konanie prekážku res iudicata (k tomu pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. januára 2015 sp. zn. 3 Cdo 27/2011. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že z bodu 18 uznesenia sp. zn. 42Ek/452/2018 vyplýva, že rozhodcovská zmluva bola platne dojednaná a neobsahuje žiadnu neprijateľnú podmienku... Rovnako tak z rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica sp.zn. 4Csr/1/2019, resp. následne uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 30.04.2019, sp.zn. 17CoSr/1/2020 - 74 vyplýva, že exekučný súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie musí zo zákona povinne skúmať rozhodcovské rozhodnutie vydané v spotrebiteľskom spore, pričom sa prieskum exekučného súdu musí zamerať na zodpovedanie nasledovných otázok: 1. či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky podľa osobitných predpisov, 2. rozhodcovské rozhodnutie nespĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu alebo nie je vykonateľné a pod. Vzhľadom k tomu, že exekučný súd vydal v predmetnej veci poverenie na vykonanie exekúcie, bolo jeho povinnosťou podrobiť prieskumu aj rozhodcovský rozsudok a teda tiež rozhodcovskú doložku, ako súčasť rozhodcovskej zmluvy. Nakoľko po tomto prieskume došlo k riadnemu začatiu exekučného konania, ktoré v súčasnosti naďalej prebieha, súd prvej inštancie mal za to, že rozhodcovský rozsudok je platný, a teda predstavuje prekážku už rozhodnutej veci, čo je procesná prekážka na konanie a rozhodovanie o žalobkyňou podanej žalobe s následkom zastavenia konania. Súd prvej inštancie si toto právne posúdenie rozhodcovskej zmluvy osvojil a konštatoval, že táto je platne dojednaná. Preto mal za to, že ak bol na jej podklade vydaný rozhodcovský rozsudok, tento predstavuje prekážku veci rozsúdenej pre občianske súdne konanie, v ktorom sa žalobkyňa domáha určenia, že spotrebiteľská zmluva je neplatná. I napriek tomu, že sa súdu prvej inštancie javila v prejednávanej veci existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci, považoval za spravodlivé a účelné v záujme právnej istoty žalobkyne ako spotrebiteľky, prejednať veci meritorne a formou rozsudku ustáliť právny stav medzi sporovými stranami. Nad rámec uvedeného súd prvej inštancie konštatoval, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere a jej jednotlivé náležitosti boli predmetom prieskumu aj v rámci Rozhodcovského rozsudku zo dňa 28.07.2016, sp. zn. 158/09/15, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.11.2016 a vykonateľnosť dňa 23.11.2016. Z obsahu predmetného rozhodcovského rozsudku vyvodil záver, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2013 spĺňala všetky obsahové náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy, teda tu boli posúdené všetky podstatné obsahové náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, na ktoré poukazuje žalobkyňa vo svojej žalobe. Tento rozhodcovský rozsudok (nakoľko bol právoplatný) sa stal exekučným titulom na vymáhanie predmetnej pohľadávky, pričom jeho dôvodnosť bola potvrdená i exekučným súdom. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že nárok,

ktorého sa svojou žalobou žalobkyňa domáha, t.j. vyslovenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2013, bol už právoplatne judikovaný formou rozhodcovského rozsudku, ktorým bolo vyslovené, že spotrebiteľská zmluva spĺňa všetky náležitosti vyžadované zákonom a nie je preto neplatná. Pokiaľ sa žalobkyňa okrem vyslovenia neplatnosti úverovej zmluvy, resp. vyslovenia jej bezúročnosti a bezpoplatkovosti, domáhala voči žalovanému tiež vydania bezdôvodného obohatenia, v tejto časti mal súd prvej inštancie za to, že žaloba žalobkyne bola neurčitá, nakoľko neuviedla, akej výšky bezdôvodného obohatenia sa voči žalovanému domáha, ako ani prípadný spôsob jej výpočtu. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že priznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti rozsudku vyšší súdny úradník samostatným uznesením.

2. Proti rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorá navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukazovala na povinnosť odvolacieho súdu zistiť, či odvolanie bolo podané tomu oprávneným subjektom, či smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, či bolo podané včas a v súlade s ustanoveniami CSP a po preskúmaní dospieť k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné. Rozhodnutie o zamietnutí žaloby považuje za nesprávne z dôvodov, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP). Uviedla, že všetky dôkazné prostriedky na podporu svojich tvrdení doložila, iné nie sú v jej dispozícii (sú uložené v súdnom spise OS Považská Bystrica pod sp. zn. 5Csp/20/2020, 4Csr/1/2019). Zdôrazňovala, že žiadne upomienky či výzvy na zaplatenie od žalovaného neobdržala, nebola jej doručená žiadna výzva na plnenie zo strany žalovaného a ak žalovaný tvrdí opak, nech ho preukázateľne preukáže súdu. Mala za to, že podľa úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2013 mohol žalovaný odstúpiť od zmluvy po nezaplatení prvej splátky, čo neurobil. Nestotožňovala sa s názorom súdu prvej inštancie, že úverová zmluva a jej náležitosti boli podrobne rozobrané a preskúmané pri vydaní rozhodcovského rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o jej povinnosti zaplatiť žalovanému sumu 1.754,99 eur s prísl. a pri vydaní nariadenia exekúcie poverením na vykonanie exekúcie, ktorej základom bol rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul. Súdy v tejto veci rozhodovali len na základe podkladov dodaných žalovaným bez akéhokoľvek podrobného preskúmania oprávnenosti nárokov žalovaného. Zastávala názor, že naliehavý právny záujem je daný, pretože rozhodnutím súdu sa môže odstrániť stav právnej neistoty, v ktorej sa žalobkyňa nachádza. Trvala na dôvodoch neplatnosti úverovej zmluvy, ako aj na tom, že rozhodcovský rozsudok netvorí prekážku res iudicata a nie je takým rozhodnutím, ktorým by bol v dôsledku prejudiciality súd viazaný pri meritórnom alebo prejudiciálnom posudzovaní jej žaloby. Dôvodila, že rozhodcovský súd pri vydaní rozhodcovského rozsudku nezisťoval vzťahy a náležitosti zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2013, nezisťoval, že rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2013 je neplatná. Zastávala názor, že rozhodcovský rozsudok netvorí v danej veci prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Poukazovala na to, že vo výroku rozhodcovského rozsudku či jeho odôvodnenia absentuje výrok o platnosti, resp. neplatnosti predmetnej úverovej zmluvy ako celku, či len jej niektorých častí a súd sa vecne nezaoberal dôvodmi neplatnosti uplatnenými žalobkyňou. Dôvodila, že pre posúdenie, či je daná prekážka vo veci právoplatne rozhodnutej veci, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Ak ale určovacia žaloba bola zamietnutá bez toho, aby súd záväzne posúdil existenciu práva alebo právneho vzťahu medzi účastníkmi konania, nejde o rozhodnutie, ktoré by zakladalo prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle CSP. Nemožno preto vyvodiť, že označený rozhodcovský rozsudok je takým rozhodnutím o veci, ktoré by bránilo prejednaniu žaloby o určenie neplatnosti úverovej zmluvy, ktorá je predmetom konania. Považovala za potrebné uviesť, že prekážka právoplatne rozhodnutej veci nie je daná ani v prípade, ak v novom konaní ide o ten istý právny vzťah medzi tými istými účastníkmi, avšak novouplatnený nárok sa opiera o iné skutočnosti, ktoré tu neboli v čase pôvodného konania. Ak teda v žalobe o vydanie rozhodcovského rozsudku nebola neplatnosť úverovej zmluvy posudzovaná, rozhodcovský rozsudok tak netvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci pre žalobu o určenie neplatnosti úverovej zmluvy alebo ich časti, ak sú založené na iných skutkových okolnostiach a inom právnom dôvode. V uvedenej súvislosti poukazovala na rozhodnutie Krajského

súdu v Prešove sp. zn. 6CoE/210/2012, v ktorom krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu, ktorým tento zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu, že sa vymáha plnenie zo spotrebiteľskej formulárovej zmluvy a rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súdu prvej inštancie vytkala, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia veci - rozhodcovský rozsudok súkromného rozhodcu stotožnil s rozsudkom štátneho súdu a priznal mu účinky podľa CSP napriek tomu, že mu správne mal priznať účinky iba podľa § 35 zák. č. 244/2002 Z. z.. Súd prvej inštancie mal správne posúdiť prekážku res iudicata tak, že nemal na procesno-právnu normu vôbec prihliadať, resp. mal jej použitie z dôvodu, že odporuje kogentným normám európskeho práva a jej uplatnenie bráni poskytnutiu ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami (§ čl. 6 ods. 1 smernice 93/13) úplne vylúčiť. Rozhodcovský rozsudok v danom prípade je výsledkom zneužitia práva a nie je rovnocenný judikovanému titulu všeobecného súdu. V dôsledku závažného nesprávneho právneho posúdenia súdom prvej inštancie tak jej bolo ako žalobkyni neprípustným spôsobom odňaté právo na prístup k súdu, a teda odopretá aj súdna ochrana proti neprijateľným zmluvným podmienkam, ktorú mal súd poskytnúť ex offo. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie vyčítala jeho nepreskúmateľnosť a nepresvedčivosť. Ďalej dôvodila, že hoci z jej strany ako spotrebiteľa nebolo žalobou iniciované konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku, všeobecný súd nemôže rezignovať na súdnu kontrolu platnosti a záväznosti titulu, ak by tento odporoval zákonu, a to o to viac, ak sa rozhodcovské konanie týka sporu zo spotrebiteľského právneho vzťahu. Znamená to, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybníť platnosť rozhodcovského rozsudku podaním žaloby na jeho zrušenie v zákonnej lehote na súd v súvislosti s uplatneným nárokom žalobcom na vydanie bezdôvodného obohatenia, je súd oprávnený skúmať, či rozhodcovský súd v súvislosti s priznaným nárokom žalobcovi na zaplatenie istiny a príslušenstva z údajného porušenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa primárne zaoberal spotrebiteľskou zmluvou z hľadiska jej obligatórnych obsahových náležitostí v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, absencia ktorých má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, a teda či zo strany rozhodcovského súdu nedošlo k porušeniu všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, v dôsledku čoho by prípadný výkon rozhodcovského rozsudku bol v rozpore s verejným poriadkom. Mala za to, že v danej veci rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, ktorá mala charakter neprimeranej podmienky, nezaväzujúcej spotrebiteľa a ktorá nemala platne založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie veci a ani na vydanie rozhodnutia, ktoré by následne založilo údajnú prekážku res iudicata, keďže nulitný titul žiadnu prekážku následného prejednania a tiež rozhodnutia veci všeobecným súdom nepredstavuje. Ďalej v podanom odvolaní navrhla odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť v celom rozsahu, alternatívne zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie, pričom namietala odvolacie dôvody predovšetkým podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol potvrdenie napadnutého rozsudku, uplatnil si nárok na náhradu trov konania. V podanom odvolaní tvrdil, že žalobkyňa neuviedla žiadnu skutkovú alebo právnu okolnosť, ktorou by spochybnila správnosť napádaného rozhodnutia. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne v skutkovo a právne obdobnej veci (sp. zn. 6CoCsp/20/2020).

4. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedla, že celé vyjadrenie žalovaného považuje za irelevantné, tendenčné, účelové, smerované k jeho prospechu. Uviedla, že po posúdení jeho obsahu tvrdí, že žalovaný neuviedol žiadnu novú skutkovú alebo právnu skutočnosť, ktorú už nepoužil skôr pri konaní v danej veci pred súdom prvej inštancie a spochybnil tak jej odvolanie, či žalobu ako takú. Mala za to, že súd prvej inštancie vec správne právne neposúdil, v ktorej súvislosti poukazovala na množstvo rozhodnutí iných súdov. Trvala na tom, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku res iudicata s tým, že rozhodcovský rozsudok, ktorý má tvoriť res iudicata, bol vyhlásený na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v spotrebiteľských zmluvách.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušiť a podľa ust. § 161 ods. 2 CSP konanie zastaviť.

6. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, ktorým žalobu žalobkyne zamietol, na tom, že v danej veci rozhodcovský rozsudok predstavuje prekážku už rozhodnutej veci, čo je procesná prekážka na konanie a rozhodovanie o žalobkyňou podanej žalobe s následkom zastavenia konania, avšak nad rámec uvedeného považoval za spravodlivé a účelné prejednať vec meritórne a formou

rozsudku ustáliť právny stav medzi sporovými stranami, na základe čoho dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť z dôvodov, na ktoré poukázal v odôvodnení napadnutého rozsudku.

7. Odvolacie námietky žalobkyne smerujú proti ňou tvrdeným nesprávnym skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie, čo viedlo podľa jej názoru k naplneniu dôvodov na odvolanie uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

8. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

9. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

10. Podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak neboli splnené procesné podmienky.

11. Podľa ust. § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či boli splnené procesné podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (procesné podmienky). Podľa ods. 2 ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

12. Podľa § 230 CSP ak sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

13. V danej veci medzi sporovými stranami bola dňa 26.06.2013 uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere a v ten istý deň aj rozhodcovská zmluva. Na základe takto uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy podal žalovaný žalobu na Slovenský arbitrážny súd, ktorý rozhodol rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 158/09/15 zo dňa 28.07.2016. Rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.11.2016 a vykonateľnosť dňa 23.11.2016.

14. Pokiaľ bolo rozhodnuté právoplatne rozhodcovským rozsudkom, ktorým bola v rozhodcovskom konaní žalovaná (v tomto konaní žalobkyňa) zaviazaná zaplatiť žalobcovi plnenie špecifikované vo výroku rozhodcovského rozsudku, tak z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku zo dňa 28.07.2016 sp. zn. 158/09/15 vydaného Stálym arbitrážnym súdom, zriadeným Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z. z. p. o., ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť, vyplýva, že rozhodcovský súd sa zaoberal aj posudzovaním zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to podľa ustanovení Občianskeho zákonníka ako aj z hľadiska obsahových náležitostí zmluvy podľa zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Tiež posudzoval „rozhodcovskú zmluvu“, od ktorej rozhodcovský súd vyvodil svoju právomoc vo veci konať a rozhodovať, čo vyplýva z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku a súd je povinný nakladať s takýmto rozsudkom rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu, to znamená, že aj rozhodcovský rozsudok ukladajúci povinnosť niečo plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy môže predstavovať prekážku veci rozsúdenej pre občianske súdne konanie, ktorý záver je ale opodstatnený vtedy, ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky.

15. Žalobkyňa sa žalobou domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku a táto bola rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 14.11.2019 č. k. 4Csr/1/2019-34 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 30.04.2020 č. k. 17CoCsr/1/2020-74 zamietnutá z dôvodu zmeškania zákonom stanovenej - trojmesačnej lehoty v zmysle § 46 ods. 1 zák. č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

16. Rozhodcovský rozsudok tak bol podkladom pre začatie tzv. novej exekúcie, keď na vykonanie exekúcie bola Okresným súdom Banská Bystrica poverená dňa 09.07.2019 súdna exekútorka I.. R. E.. Rozhodcovský rozsudok bol ako exekučný titul preskúmaný pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie Okresným súdom Banská Bystrica, ktorý tento posúdil ako vykonateľný a spôsobilý exekučný titul. V prípade, ak by rozhodcovský rozsudok nespĺňal náležitosti exekučného titulu, poverenie na vykonanie exekúcie by vydané nebolo.

17. V uvedenej súvislosti odvolací súd konštatuje správnosť záverov súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval, že vzhľadom k tomu, že exekučný súd vydal v predmetnej veci poverenie na vykonanie exekúcie, bolo jeho povinnosťou podrobiť prieskumu aj rozhodcovský rozsudok, a teda tiež rozhodcovskú doložku ako súčasť rozhodcovskej zmluvy. Nakoľko po tomto prieskume došlo k riadnemu začatiu exekučného konania (na základe rozhodcovského rozsudku preskúmaného aj v exekučnom konaní, ktorý už zrušiť nemožno), ktoré v súčasnosti naďalej prebieha, rozhodcovský rozsudok je platný, a teda predstavuje prekážku už rozhodnutej veci. Súd nevzhladol dôvod na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie, keď už pri posudzovaní návrhu na vykonanie exekúcie mal preukázané, že mu bolo predložené vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu, ktorý mal v čase konania povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodnutie spĺňalo náležitosti podľa zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, rozhodoval rozhodca, ktorý bol v čase konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, rovnako rozhodcovská zmluva spĺňala podmienky podľa osobitného predpisu a je platná, ktoré konštatovanie vyplýva z uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica v danej exekučnej veci zo dňa 12.03.2020 č.k. 42 Ek/452/2018, ktorým uznesením zamietol návrh žalobkyne na zastavenie exekúcie. V uvedenom uznesení súd mal za to, že rozhodcovská zmluva bola platne dojednaná a neobsahuje žiadnu neprijateľnú podmienku. Z uvedeného nesporne vyplýva, že rozhodcovský rozsudok bol preskúmaný aj v exekučnom konaní, tento bol posúdený ako vykonateľný a spôsobilý exekučný titul a jeho zrušenie už nie je možné (rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 4Csr/1/2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17CoSr/1/2020).

18. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že sú tu dôvody na zrušenie rozsudku vydaného súdom prvej inštancie a k zastaveniu konania.

19. Medzi neodstrániteľné podmienky konania, ktoré vylučujú vec znovu prejednať a o veci znovu rozhodnúť patrí aj prekážka právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata). Takáto prekážka svojou povahou patrí medzi tzv. negatívne procesné podmienky konania, súd jej existenciu zisťuje ex offa a ak je daná, má za následok zastavenie konania podľa § 161 ods. 2 CSP. Nastáva vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec, t. j. ak v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb - pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie. Z ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov vyplýva, že ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený, t. j. ak vyplýva z rovnakého skutku. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej - skutok, bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne alebo neúplne.

20. Vzhľadom na vyššie uvedený záver odvolacieho súdu nebolo dôvodné, aby sa odvolací súd bližšie zaoberal ďalšími odvolacími dôvodmi žalobkyne.

21. S prihliadnutím k uvedenému súd prvej inštancie procesne pochybil, keď svoje závery pretavil do rozhodnutia o vecnom zamietnutí žaloby, hoci pre nedostatok procesnej podmienky (existenciu neodstrániteľnej podmienky konania res iudicata) bolo potrebné konanie zastaviť. Z týchto dôvodov

odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil pre nedostatok procesnej podmienky konania podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP a konanie zastavil podľa § 391 ods. 1 v spojení s § 230 CSP.

22. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na rozhodnutia iných súdov, k tomuto poukazu odvolací súd uvádza, že ňou citované rozhodnutia predstavujú staršie rozhodnutia vychádzajúc z právnej úpravy rozhodcovského konania účinné do 31.12.2014, ako aj ďalej o rozhodnutia s iným skutkovým stavom veci v súvislosti s prebiehajúcou exekúciou.

23. Pokiaľ ide o ďalšie odvolacie námietky, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní. Nakoľko argumentácia žalobkyne o jej práve na ochranu podľa ustanovení upravujúcich spotrebiteľské právo, námietky týkajúce sa oslobodenia od súdnych poplatkov, vedomosť žalobkyne o výške dlhu a podobne, neboli pre rozhodnutie o zastavení konania relevantné, odvolací súd sa týmito nezaoberal.

24. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP.

25. V predmetnej veci zastavenie konania procesne zaviniła žalobkyňa tým, že podala žalobu, hoci vo veci už bolo skôr právoplatne rozhodnutie a konanie bolo nutné ex offio zastaviť. Vzhľadom na to vzniklo právo na náhradu trov konania protistrane, t. j. žalovanému, ktorému odvolací súd priznal nárok na ich náhradu v plnom rozsahu. O výške trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

26. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).